

ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність – важливий складник наукової діяльності. Дотримання авторами вимог академічної доброчесності – запорука успішного розвитку наукового видання, підвищення його цитованості та розширення кола читачів.

Згідно з положенням підпункту 31 пункту 1 статті 58 [Закону України Про вищу освіту](#) науково-педагогічні, наукові й педагогічні працівники зобов'язані: «дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти».

Порушеннями академічної доброчесності, що можуть бути виявлені під час редакційно-видавничого процесу, є:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування авторами (п. 4 статті 42 [Закону України «Про освіту»](#));
- надання або отримання учасником редакційного процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру для спотворення публікаційного процесу та ухвалення позитивного рішення про публікацію статті;
- необ'єктивне оцінювання поданої до публікації роботи – свідоме завищення або заниження оцінки результатів, змісту дослідження, рецензентами або редакторами;
- внесення змін до тексту поданого рукопису без узгодження з авторами.

Усі заяви про порушення академічної доброчесності мають бути передані головному редакторові. Якщо рецензенти або редактори дадуть коментар про потенційне порушення академічної доброчесності, авторам буде запропоновано дати пояснення. Якщо пояснення задовільні й проблема є результатом помилки чи непорозуміння, проблему можна розв'язати. Якщо ні, рукопис буде

відхилено або відкликано, а редакція може накладити заборону на публікацію такого автора (авторів) у збірнику протягом певного періоду часу.

У разі опублікованого плагіату або подвійної публікації в кількох журналах буде зроблено оголошення з поясненням ситуації.

Якщо звинувачення стосуються авторів, процес рецензування та публікації їхнього подання буде зупинено до закінчення зазначеного процесу. Розслідування буде проведено, навіть якщо автори відкликають рукопис.

Якщо звинувачення стосуються рецензентів або редакторів, їх буде замінено в процесі рецензування під час поточного розслідування справи.

За порушення академічної доброчесності автори, рецензенти та/або редактори можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

1. Відмова у публікації з повідомленням інституції – основної афіліації автора чи рецензента щодо порушення академічної доброчесності, виявленого під час редакційного процесу.

2. Позбавлення редактора, рецензента права брати участь у роботі редакції видання.

Процедура розгляду порушень академічної доброчесності авторами, редакторами, рецензентами наукового збірника «Культура слова» передбачає участь керівника відповідного закладу чи підрозділу наукової чи освітньої установи, у якій працює звинувачуваний(-і) в порушенні автор / автори, а також головного редактора, відповідального редактора випуску, працівників установи-засновника.

Кожна особа, щодо якої порушено питання про те, що вона порушила академічну доброчесність / не дотрималась академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце й бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду (п. 8 статті 42 [Закону України «Про освіту»](#)).

До порушень академічної доброчесності не належить «чесна помилка» або розбіжності в думках.